

en ud fra almene samfundsmæssige hensyn uønsket bebyggelse at kunne modsætte sig, at ejerne i disse tilfælde opfører en ny beboelsesbygning.

Den foreslåede dispensationsbestemmelse er ikke begrænset til kun at finde anvendelse i tilfælde, hvor der er tale om mindre ejendomme. Bestemmelserne tænkes dog ikke anvendt i situationer, hvor en landbrugsejendoms bygninger fraskilles efter ekspropriation eller lignende, og det tilbageblevne jordstykke skønnes at kunne danne grundlag for en selvstændig, bæredygtig driftsenhed.

Til nr. 8.

#### Til § 9.

Reglerne om samdrift af landbrugsejendomme blev indført i landbrugsloven i forbindelse med en ændring af loven i 1963. Bestemmelserne tog sigte på at imødekomme behovet for en mere umiddelbar tilpasning af ejendomsstørrelserne til den tekniske og befolkningsmæssige udvikling inden for landbruget og var oprindeligt kun tænkt som en rent midlertidig foranstaltning. Bestemmelserne er imidlertid fastholdt ved lovens revision i 1967 og de senere ændringer i 1971 og 1973. Rammerne for samdrift er som helhed udvidet betydeligt siden 1963.

Efter den gældende lov kan alle landbrugsejendomme, der tilhører samme ejer, drives sammen, såfremt jorderne ligger inden for en vejafstand af 15 km fra den ene af ejendommenes bygninger. Der gælder ingen begrænsning med hensyn til samdriftens varighed, ejendommenes antal eller størrelse.

For landbrugsejendomme eller dele af sådanne, der forpagtes for at drives sammen med én landbrugsejendom, som forpagteren ejer eller har i forpagtning, gælder begrænsninger, såvel med hensyn til vejafstand (15 km) som med hensyn til ejendommenes antal og det samdrevede areals størrelse (for 3-5 ejendomme højst 200 ha, for over 5 ejendomme højst 100 ha). Endvidere gælder begrænsninger for samdriftens varighed, nemlig indtil 10 år for dele af landbrugsejendomme, indtil 15 år for hele landbrugsejendomme og indtil 20 år for arealer, der indgår som led i en udviklingsplan, jfr. lov om støtte til modernisering af jordbrugsbedrifter.

Forpagtning af landbrugsejendomme eller dele af sådanne til samdrift med to eller flere landbrugsejendomme, som forpagteren i forvejen ejer eller har i forpagtning, kræver, således som den gældende lov er affattet, altid tilladelse. Tilladelse til sådanne forpagtningsforhold gives almindeligvis,

når fornævnte begrænsninger med hensyn til afstand, antal af ejendomme og areal ikke derved overskrides.

I tiden indtil 1966 var omfanget af forpagtningsforhold til samdrift (delforpagtning) ret konstant, og det bortforpagtede areal til samdrift udgjorde ca. 3.2 pct. af det samlede landbrugsareal. Siden 1966 er der sket en betydelig stigning i delforpagtninger, og i 1975 udgjorde delforpagtninger ca. 10.6 pct. af det samlede landbrugsareal. Forpagtning af hele landbrugsejendomme til selvstændig drift (gårdforpagtninger) har derimod siden 1966 været ret konstant. Gårdforpagtninger udgjorde i 1975 ca. 3.6 pct. af det samlede landbrugsareal.

De nuværende samdriftsregler i lovens § 9 har medvirket til at skabe en betydelig jordmobilitet og har f. eks. givet mulighed for, at ældre landmænd, der ikke har kunnet overkomme deres bedrift, har kunnet bortforpagte jorden til yngre landmænd, der har haft behov herfor til fuld udnyttelse af arbejdskraft og anden kapacitet.

Reglerne har imidlertid også medført, at et betydeligt antal ejendomme, der efter deres størrelse og bygninger må anses som bæredygtige driftsenheder, og som kunne være opretholdt på grundlag af en animalsk produktion, i realiteten er nedlagt som selvstændige bedrifter og arbejdspladser, idet jorderne samdrives med andre ejendomme i større driftsenheder, der ofte alene er baseret på korn dyrkning.

På denne baggrund og for at sikre opretholdelse af bæredygtige driftsenheder og fremme generatonskiftet foreslås en stramning af reglerne om samdrift, således at samdriften fremtidig højst må omfatte 5 ejendomme, og de samdrevede jorder højst må omfatte 100 ha. Samdrift af to ejendomme vil dog som hidtil kunne ske uden arealbegrænsning. Samtidig foreslås en forenkling af reglerne om samdrift.

I de seneste år har den frie adgang efter § 9, stk. 1, i den gældende lov til samdrift af ejendomme, der tilhører samme ejer, i forbindelse med den driftsøkonomiske udvikling bevirket, at forpagtergårde, navnlig under godserne, i stigende omfang ved udløbet af forpagtningskontrakterne er inddraget til samdrift under andre ejendomme. Udviklingen har medført en formindskelse af udbuddet af gårdforpagtninger og en forringelse af etableringsmulighederne for de unge i landbruget.

For at modvirke denne udvikling foreslås i forslaget § 9, stk. 2, indføjet en ny bestemmelse i loven, hvorefter landbrugsministeren i tilfælde, hvor personer og selskaber m. v. ejer flere landbrugsejendomme, kan kræve, at de ejendomme,